

Nr. 102

1946 m. gegužės mėn. 23 d.

N e w - Y o r k. Vakar dienos Saug. Tarybos posėdy, kuris tęsėsi 2 val. 30 min., buvo nagrinėjamas Persijos reikalas. Gromyko vėl nedalyvavo. Buvo svarstomas Persu ambasadoriaus rastas ir ir Persu min. pirm. telegrama. USA atstovas Stettinius pareiškė, kad būtų visai neteisinga, jei Taryba pasitenkintų Persu min. telegraminiu pranešimu, kad SSSR kariuomenė atsitraukusi iš Persijos nustatytu laiku (gegužės 6 d). Teigiamu įrodymu tam nėra, o neigiamu yra - ambasadoriaus rastas. Persu min. pirm. pranešimas nepilnas, paklausiant gyventojų ir tai ne visur. Britu atstovas Sir Kodagan pareiškė Stettiniaus nuomone ir nuejo dar toliau. Jis pastatė keletą precizisku klausimų, pav., ar raudonarmiečiai yra palikti Azerbeidžane civiliai persirengę, ka tikrinancioji komisija padarė nustatyti, kad kariski įrengimai ir susisiekimo priemonės yra išgabentos ir t.t. Jis pabrėžė savo keliu gaves informaciją, kad Persija neturi teisės vykdyti savo suveranine valdžia Azerbeidžane. Saug. Tarybai pristatyti pranešimai apie SSSR kariuomenės atitraukimą iš Azerbeidžano yra nepilni, nepagrįsti, vienas kitam priešingi. Del to bus nesamone Persijos klausima laikyti baigtu ir isimti iš dienotvarkės. Lenkijos atstovas reikalavo klausima, j nuomone baigta, isimti iš dienotvarkės. Olandu atstovas pasiūlė pakviesti į posėdį Persijos atstovą Hussein Ala. Taryba sutiko. Hussein Ala tuoj pat pradzioje pabrėžė, kad reikalas turi būti paliktas dienotvarkėj. Persija negali vykdyti suveranine valdžios Azerbeidžane, del to, kad ten veikia SSSR suorganizuota, apmokyta, apginkluota ir daliniai, Raud. Armijos uniformomis aprengta kariuomenė. Del tos priežasties jis ir palaikė savo tvirtinimą, kad SSSR tebesimauso i Persijos vidaus reikalus. Komisija, kuri buvo sudaryta nustatyti ar SSSR kariuomenė isejo iš Azerbeidžano, aplanke tik keletą miestų vakarinėje Azerbeidžano daly, bet ji jokiu negalėjo matyti ir nustatyti, kas darosi visame kraste. Lenkijos atstovas pasiūlė dar karta telegrama paklausti Persijos vyriausybę, ar SSSR kariuomenė isejo iš Persijos. Kiti nariai nesutiko. Balsavimo rezultatai: 8 : 2; už pasiūlymą balsavo Lenkija ir Prancūzija. Posėdis buvo nutrauktas. Reikalo nagrinėjimo data bus nustatyta vėliau. Taciau kiekvienas Tarybos narys kiekvieną laiką gali pasiklausyti klausima svarstyti.

T ä b r i s. Pranešama, kad bus sudaryta komisija iš centro vyriaus. ir autonomistų atstovų nagrinėti reikala del ivykusių kovų.

T e h e r a n a s. Pranešama, kad centro vyriausybė sius komisija i Täbris nutrukusių derybų atnaujinti.

N e w - Y o r k. UNO generalinis sekretorius gavė tris rastus del Ispanijos Norvegijos vyriausybė tvirtina, kad Franco valdžios politika nesutaikoma su Charta; reikia ta politika pasalinėti. Argentinos vyriausybė pabrėžia, kad jokių įrodymų, kad Ispanija grėstų taikai nėra. O visa kita - Ispanijos vidaus reikalas. Baskų - Ispanijoje gyvenancios tautos - rastas irodinėja, kad Franco valdžią persekioja demokratiskai nusistacičiusius dvasininkus: 15 esa nužudyta ir 500 kalinama.

P r a g a. Cekoslovakijos vyriausybė praneša, kad jai prasant SSSR nutarė savo kariuomenės perkelti nukelti po Cekoslovakijos rinkimu. Pagrindas: netikri išvedžiojimai, kad toks SSSR kariuomenės perkeltimas turis politiniu tikslu.

L o n d o n a s. Vakar Bevin padarė pranešima del lenkų kariu britų kariu monej. Iš viso ju esama 160.000 Iš ju 60.000 yra pacioj Anglijoj. I Lenkija grįžti pareiškė nėra 30.000. Visi negrįžtantieji i Lenkija bus atgabenti i Anglija ir kaip galima greičiau demobilizuoti. Sudaryta speciali komisija, kuri rūpinsis ju selpimu, paskirstymu apgyvendinimui, profesiniu islavinimu ir tarnybų gavimu. Bevin pabrėžė, kad lenkų kariai nebus panaudoti Europoj okupaciniams tikslams.

W a s h i n g t o n a s. Molotovas Paryžiaus konferencijoje pasiūlė panaikinti kontrolines tarybas Rumunijoje, Vengrijoje ir Bulgarijoje. Byrnes pareiškė iš principo sutikęs, preciziskiau apibrezti santykiu su tomis valstybėmis pakeitima.

W a s h i n g t o n a s. Prez. Trumanas issiunte antra kvietima Stalinui bendradarbiauti pasaulio mitybos reikaluose. Nezinoma, ar tai padaryta gavus atsakyma i pirma kvietima ar ne.

V i e n a. Austrijos vyriausybė telegrama pranešė Morrison i Anglija, kad

Austrijā maisto normas dar sumazināmas ir sieks tik 950 kal. per dienu.

B e r l i n a s. Amerikāņu karavienēs saug. ķerpius prasa, kad suisti 25
jaunuolīti, buve CS la Hītlerjugend nāriai, kaltināmi priekšusa plesiku orga-
nizācijai. Ta organizācija uzsiiminejanti ir politika.

I n d i j a. Indijas vice karalius lordeš Wavel siadi- pakviēte abi parti-
jas pasitarimo laikiāosies vyriāusybes sudarymo reikalu.